

Hässleholm 2019-11-18

Översyn av trafikutbudet i Skåne – underlag för kommundialog

(1 bilaga)

Sammanfattning

Idag går startskottet för kommundialogen gällande den skånska kollektivtrafiken trafikår 2021 (T21). Den handläggare som är kontaktperson för kollektivtrafiken i respektive kommun har fått en lista nedbruten på linjenivå, där Skånetrafiken identifierat möjligheter att hitta olika förslag för hur den skånska kollektivtrafiken kan utvecklas.

Skånetrafikens målsättning är att kommundialogen ska kunna genomföras på ett konstruktivt och transparent sätt. Därför är det dokument som skickas ut gemensamt för samtliga kommuner. Dokumentet är ett arbetsunderlag, vilket innebär att det trots sin omfattning inte är komplett. Under innevarande år ska dokumentet kompletteras med förslag från kommuner och trafikföretag, förslag som är nödvändiga för att skapa en sammanvägd bild av vilka utvecklingsmöjligheter som finns. Först när underlaget är komplett görs en prioritering av förslagen i samverkan med kommunerna. Den processen bedöms vara färdig under april månad 2020.

Inga beslut gällande trafikutbudet för året 2021 är ännu fattade. Ett fastställande av vilka justeringar som ska genomföras görs i maj 2020. Skånetrafiken ser därför fram emot en öppen och framåtsyftade dialog tillsammans med kommuner och trafikföretag om trafikutbudet 2021.

Bakgrund

Varje år genomför Skånetrafiken en genomlysning av den skånska kollektivtrafiken i syfte att skapa en bättre och mer attraktiv resa för de skånska resenärerna. Målsättningen är att skapa så många hållbara kollektiva resor som möjligt, med ett utbud som är relevant och avvägt efter de resandemönster och -behov som finns.

Då de skånska kommunerna upplevt att Skånetrafiken under arbetet med trafikplanen 2020 (T20) brustit i sin kommunikation används i framtagandet av T21 ett nytt arbetssätt, vilket förhoppningsvis inbjuder till en bättre dialog avseende det trafikutbud som slutligen ska fastställas.

Förutsättningar och styrande dokument

Regionfullmäktige fastställer riktlinjerna för den skånska kollektivtrafiken genom "Trafikförsörjningsprogram 2020-2030" (TFP). Förutom TFP styrs kollektivtrafikutbudet av den budget som regionfullmäktige tilldelar kollektivtrafiknämnden inför kommande verksamhetsår, vilket sker i enlighet med Region Skånes budgetprocess. TFP 2020-2030 fastställs av regionfullmäktige i december.

Förvaltningens arbete inom den s.k. "Trafikplaneprocessen" är något som genomförs varje år. Arbetet med T21 genomförs i syfte att skapa förutsättningar för så många hållbara och attraktiva kollektiva resor som möjligt. Det innebär att det trafikutbud som finns ska vara hållbart ur så väl ett miljö- som ett ekonomiskt perspektiv. Det som slutligen styr trafikutbudet i T21 är Region Skånes ekonomiska förutsättningar samt var det finns en reell efterfrågan på resor. Det slutliga utfallet av T21 beror dock inte bara Skånetrafikens budget. Kommunerna har även möjlighet att påverka utbudet genom att bidra med olika former av åtgärder som leder till ökad punktlighet och

framkomlighet. Signalprioriteringar, kollektivtrafikstråk, anpassning av hållplatser och andra liknade åtgärder har direkt påverkan på trafik kostnaderna och skapar därför möjlighet att vidmakthålla

trafikutbudet. Andra åtgärder, som olika former av tillköp, avtal för skolskjuts etc. är också exempel på hur kommunerna aktivt kan påverka kollektivtrafiken.

Underlag, arbetsprocess och dialog

Årets kommundialog och själva framtagandet av T21 har förvaltningen valt att lägga upp på ett nytt sätt. De justeringar som är gjorda skapar förhoppningsvis bra utrymme för dialog innan trafikutbudet slutligen fastställs. Arbetssättet kan i stort beskrivas enligt följande:

- Underlaget för kommundialog är transparent, vilket innebär att samtliga kommuner kan ta del av samtliga förslag. Observera att det stora omfånget på underlaget är skapat för att det ska finnas möjliga handlingsalternativ. **INGA** av förslagen är fastställda i förväg, olika förslag vägs av i dialog med kommunerna.
- Under hösten 2019 ska underlaget kompletteras med förslag från kommuner och trafikföretag.
- Dialogen för prioritering sker i samverkan med de skånska kommunerna. Dialogen pågår fram till mars månad 2020.
- Slutlig beredning, prioritering och fastställande av T21 görs av Skånetrafiken och sker maj 2020.

Samverkan sker huvudsakligen på tjänstemannanivå inom ramen för det samarbete som finns etablerat mellan Skånetrafiken och de skånska kommunerna. En mer detaljerad tidsplan för arbetet ser ut som följer:

<u>Hålltider</u>	<u>Aktivitet</u>
V 47	Skånetrafiken skickar ut arbetsmaterial till kommunerna.
18 dec 2019	De skånska kommunerna har inkommit med egna förslag, synpunkter och kompletteringar.
10 jan-3 mars	Skånetrafiken genomför kostnadsberäkningar och initial prioritering mellan förslagen.
4 mars-3 april	Dialogfönster utifrån föreslagna prioriteringar.
3 april	Dialogfönstret stänger.
4 april-19 maj	Skånetrafiken genomför slutlig beredning.
20 maj	Skånetrafiken fastställer T 21.

Skånetrafiken välkomnar all dialog och återkoppling angående T21, såväl under kommunernas arbete med att ta fram kompletterande förslag, som under tiden fram till att dialogfönstret stänger den 3 april. Dialog om åtgärdsförslagen kanaliseras via de ordinarie samverkansgrupperna.

Läsanvisning

För att tolka den filen som är utskickad ska varje rad läsas enligt följande bild. I underlaget kan samma linje förekomma flera gånger, vilket betyder att det kan finnas flera möjliga åtgärdsförslag på en och samma linje.

ID	Utveckling (UTV) Effektivisering (EFF)	Avtalsnummer	Enhet (Sydväst/Mellersta/Nordväst/Öst)	Regionbuss (RB) Stadsbuss (SB)	Linje i Rebus	Linje och linjesträckning	Kapacitets-skäl	10/18/3 - stråk	Marknadsandels-åtgärd	Åtgärdsförslag
1	UTV	6116	Nordväst	SB	604	Helsingborg - Linje 4 - Västergård - Knutpunkten/Ramlösa	Ja	Nej	Ja	Översyn turutbud, högtrafik vardagar
159	UTV	6116	Nordväst	SB	602	Helsingborg - Linje 2 - Ödåkra/Maria station - Knutpunkten - Ättekulla (Ättekulla in	Ja	Nej	Nej	Översyn turutbud, högtrafik vardagar

Unikt ID-nummer för linjen.

Möjlig åtgärdsstyp.

Prioriterat stråk pga högt antal resor. 10 stadsbusslinjer, 18 regionbusslinjer, 3 tågstråk.

Åtgärd bedöms kunna påverka Rf marknadsandelsmål.

Möjlig åtgärd, specifik lösning i dialog med kommunerna.

Frågor och svar

Vad finns i det underlag som skickas ut?

I underlaget finns samtliga av Skånetrafikens identifierade utvecklings- och effektiviseringsmöjligheter i kollektivtrafiken avseende buss för trafikår 2021. Inga av åtgärderna är beslutade och eftersom underlaget är omfattande finns det ingen plan för eller möjlighet att genomföra samtliga åtgärder.

Vad händer med de åtgärdsförslag som inte genomförs?

De åtgärdsförslag som inte genomförs sammanställs av Skånetrafiken och kommer att utgöra grunden för kommundialogen inför T22. Dialogen för T22 påbörjas under hösten 2020.

Vad saknas i det underlag som skickas ut?

- Underlaget innehåller inte de åtgärdsförslag som tas fram av trafikföretagen, de åtgärdsförslagen inkommer till Skånetrafiken under november månad.
- Underlaget innehåller inte åtgärdsförslag från kommunerna, de åtgärdsförslagen inkommer till Skånetrafiken fram till och med den 18 december **via ordinarie samverkansgrupper**.
- Underlaget innehåller inte de linjeförändringar som ligger till grund för upphandlingen av regionbusstrafiken 21/22. Det underlaget kommer att skickas ut till berörda kommuner under V47. Underlaget är ett informationsunderlag som ligger till grund för den upphandlingsdokumentation som beslutas av kollektivtrafiknämndens beredningsutskott i januari 2020. Underlaget har sedan tidigare varit föremål för dialog och samverkan mellan Skånetrafiken och berörda kommuner och utgör därför inte en del av underlaget för T21.
- Nya grundnivåer som framgår i förslaget till nytt trafikförsörjningsprogram finns inte med i utskicket. Eventuella förändringar relaterade till TFP arbetas in efterhand.
- Underlaget innehåller inte de upphandlingar som har trafikstart i december 2020.
- Eftersom underlaget endast berör åtgärdsförslag i busstrafiken är eventuella förslag rörande tågtrafiken inte med.

Varför är tiden för Skånetrafikens slutliga beredning sex veckor?

Förutom att summeringar av kommundialogen ska göras ska det även ske prioritering bland alla de åtgärder som finns. Den slutliga prioriteringen ska anpassas till den aviserade budgetramen för 2021

och förankras internt. För att kvalitetssäkra detta omfattande administrativa arbete behöver förvaltningen 6 veckor på sig.

Vem kontaktar jag om jag har frågor?

- Frågor på tjänstemannanivå hänvisas till de ordinarie samverkans- och kommunikationskanalerna som finns etablerade.
- Frågor från trafikföretagen hänvisas till ordinarie samverkanskanaler.
- Frågor från politiken hänvisas till stabschef Ulf Welin, ulf.welin@skanetrafiken.se.
- Frågor från resenärer/privatpersoner hänvisas till Skånetrafikens kundtjänst.

Skånetrafiken ser fram emot en öppen och bra dialog om kommande trafikjusteringar för verksamhetsåret 2021 och vi välkomnar alla förslag, frågor och funderingar som kan föra dialogen och arbetet med T21 framåt.

Det är första gången som vi använder detta nya angreppssätt för att förbättra kommundialogen. Efter avslutat arbete tar Skånetrafiken därför gärna emot feedback från kommunerna så att processen kan utvecklas.

Med vänliga hälsningar,

Ulf Welin
Stabschef
Tillförordnad chef Affärsområde Buss
Skånetrafiken